

VERSLAG

Datum vergadering : 13 maart 2023
Locatie : Stadhuis, Markt 22 in Wageningen

AANWEZIG

Integrale commissie

Dhr. S. (Sjef) van Elk : voorzitter
Dhr. V. (Victor) de Maret Tak : restauratiearchitect
Mevr. I. (Ingrid) Maaijwee : bouwhistorie
Dhr. R. (Rob) Ilbrink : architect
Mevr. E. (Elma) van Beek : stedenbouwkundige
Dhr. J. (Jeroen) Marseille : landschapsarchitect
Mevr. L. (Lidy) Been : W.A.C. (geen commissielid)
Dhr. M. (Maarten) van den Wijngaart : ambtelijk adviseur monumenten (geen commissielid)
Dhr. J. (Johan) Cornelis : secretaris

Mandaatcommissie

Dhr. V. (Victor) de Maret Tak : restauratiearchitect
Dhr. M. (Maarten) van den Wijngaart : ambtelijk adviseur monumenten (geen commissielid)
Dhr. J. (Johan) Cornelis : secretaris/architectlid

OVERZICHT VERSLAG

- 1.0 INTEGRALE COMMISSIE
- 2.0 MANDAATCOMMISSIE
- 3.0 DOOR DE SECRETARIS NAMENS DE COMMISSIE BEOORDEELDE PLANNEN
- 4.0 NOTULEN VAN DE VORIGE VERGADERING
- 5.0 ALGEMEEN

1.0 INTEGRALE COMMISSIE

Welstandsplannen

Dossiernummers	: 2022VP786, 2022VP787 en 2022VP788	Beoordeling nr.	: 2
Locatie	: Churchillweg-Spelstraat in Wageningen		
Omschrijving	: Het bouwen van 4 appartementengebouwen		
Bijzonderheden	: -		

Namens de initiatiefnemer is dhr. H.J. van der Leij bij de vergadering aanwezig. De projectleider van de gemeente Wageningen, dhr. B. Breedveld, geeft een korte toelichting op de stand van zaken van het project. Hij geeft aan dat de aanvrager, naar aanleiding van het CRK-advies van 19-12-'22, te kennen heeft gegeven dat zij het ontwerp niet meer wensen aan te passen. Ondanks dat het plan dus niet is aangepast, worden de dossiers op verzoek van de gemeente Wageningen nogmaals aan de commissie voorgelegd voor het geven van een finale advies op het Voorlopig Plan.

Algemeen

Op hoofdlijnen sluiten de ontwerpen aan bij de stedenbouwkundige randvoorwaarden, architectonisch voldoet het plan nog niet aan het gewenste beeld. Vanwege de vele niveauverschillen is het totaalbeeld ook moeilijk leesbaar. In verband hiermee zou het wenselijk zijn als er 3D-beelden worden aangeleverd. De toe te passen kleuren en materialen zijn niet aangegeven en kunnen daarom ook niet worden beoordeeld. Voor een zorgvuldige beoordeling dient dit bij de definitieve aanvraag aangegeven te worden. Bij voorkeur met referentiebeelden of bemonstering van de verschillende materialen.

Dossier 2022VP786 Churchillweg 31, gebouw C en D

Aanbeveling:

- De gevelcompositie van gebouw C is niet ondenkbaar maar verdient een nadere studie. Meer variatie in gevelopeningen, kleine verspringingen, detaillering, etc. zullen het pand verrijken.

Opmerkingen:

- De gekoppelde dakkapellen zijn te groot en gaan het dakvlak domineren. Dit is niet wenselijk en voor zowel gebouw C als D geldt dat de dakkapellen kleiner uitgevoerd moeten worden;
- De dakramen in de voorgevel van gebouw C kunnen beter uitgelijnd worden met de onderliggende gevel;
- Gebouw D ligt op een talud en er wordt een groot hoogteverschil overbrugd. Om het gebouw optisch te verlagen adviseert de commissie om ter plaatse van dit hoogteverschil een donkere plint te maken;
- De forse blinde zijgevels zijn tevens niet akkoord. Dat deze gevels gesloten zijn is gelet op de positionering ten opzichte van andere bebouwing en omwonenden begrijpelijk maar om deze gevels nog enige kwaliteit te geven adviseert de commissie hier blindnissen aan te brengen.

Als handreiking naar de initiatiefnemer toont de secretaris van de commissie door middel van schetsen hoe bovenstaande opmerkingen verwerkt zouden kunnen worden. Voor nu is de commissie van mening dat de gebouwen C en D nog niet voldoen aan het gewenste beeld maar als bovenstaande punten op deze manier wordt verwerkt is er zicht op een positief advies. Ook kan deze aanpak toegepast worden op de gebouwen A en B.

Dossier 2022VP787 Churchillweg 25, gebouw B

Aanbeveling:

- De gevelcompositie is niet ondenkbaar maar verdient een nadere studie. Meer variatie in gevelopeningen, kleine verspringingen, detaillering, etc. zullen het pand verrijken;
- De achtergevel is een kopie van de voorgevel. Dit is niet ondenkbaar maar indien nodig kan deze, ten gunste van de voorgevel, vereenvoudigd worden.

Opmerkingen:

- De uitwerking van de (schuine) topgevels is nog niet akkoord en verdient een nadere studie. De gekoppelde dakkapellen zijn te groot en gaan het dakvlak domineren. Dit is niet wenselijk en zal moeten worden aangepast;
- De dakramen in de voorgevel dienen beter uitgelijnd te worden;
- De hoofdentree van de appartementen heeft een prominente plek in de voorgevel aan de Churchillweg maar is van onvoldoende kwaliteit. Dit dient te worden aangepast.

Dossier 2022VP788 Spelstraat-Churchillweg, gebouw A

Aanbeveling:

- Er wordt opgemerkt dat de routing van de P-plaatsen en bergingen naar de entree omslachtig is en weinig woonkwaliteit heeft.

Opmerkingen:

- Het verlagen van het maaiveld ten behoeve van ventilatie voor de parkeergarage bevreemdt. Dit lijkt namelijk niet nodig omdat de parkeergarage aan de achterzijde open is. Daarnaast zijn de consequenties van het (plaatselijk) verlagen van het maaiveld niet goed te beoordelen. Voor een zorgvuldige beoordeling dient dit op zijn minst op een situatietekening/inrichtingsplan te worden verwerkt;
- Het hoofdtrappenhuis is erg fors en voegt zich niet in de architectuur van het blok. Het volume op zich is stedenbouwkundig denkbaar maar dient meer in samenhang met de architectuur te worden ontworpen;
- De hoofdentree naar de appartementen ligt verstopt en qua uitstraling mist het allure. Niet zichtbaar is dat hier een groot aantal woningen ontsloten wordt. Deze hoofdentree verdient meer kwaliteit;
- De dakramen en dakkapellen gaan het dakvlak teveel domineren. Dit dient te worden aangepast. Geadviseerd wordt om de gekoppelde dakkapellen te verkleinen, kleinere dakramen toe te passen en deze eventueel aan elkaar te koppelen zodat er meer dakvlak rondom overblijft. Nu zitten er kleine reststroken dakvlak tussen de dakramen. De dakranden van de dakkapellen boven de balkons zijn te grof gedetailleerd. Deze dienen slanker te worden uitgevoerd;
- De noodtrap is dominant aanwezig in het straatbeeld. In verband hiermee verdient deze meer kwaliteit. De vraag is of deze gecamoufleerd kan worden of meer opgenomen kan worden in de architectuur;
- Er zijn details aangeleverd die niet bij het plan lijken te horen. Bij de definitieve aanvraag dienen alle tekeningen op elkaar te worden afgestemd.

Conclusie

In verband met bovenstaande is de commissie van mening dat het plan **niet voldoet** aan redelijke eisen van welstand. Dit advies dient als aanvulling op het eerder verleende advies van 19-12-'22 te worden beschouwd.

Monumentenplannen

Dossiernummer	: Vooroverleg		
Locatie	: Bowlespark 1a in Wageningen		
Omschrijving	: Verbouwen en uitbreiden museum De Casteelse Poort		
Bijzonderheden	: Gemeentelijk monument	Beoordeling nr.	: 1

Na een korte introductie door de stedenbouwkundig adviseur van de gemeente Wageningen geeft de architect een toelichting op het plan. Het plan betreft op hoofdlijnen het verbouwen en uitbreiden van museum 'De Casteelse Poort'. Tussen de villa en het oorspronkelijke koetshuis werd in de tijd dat deze locatie was bestemd als politiebureau een cellenblok ingericht. Rond deze locatie is nu een uitbreiding gepland. Deze uitbreiding bestaat uit twee zalen, een multifunctionele zaal op de begane grond en een expositie zaal op de verdieping. Daarnaast wordt op de begane grond in de westgevel een berging en een sanitairblok ingericht terwijl op de verdieping plaats is gemaakt voor een kantoorruimte. Rond de trap en lift is een centrale hal ontworpen met een hellingbaan die het lage niveau van de koetshuiszolder verbindt met het niveau van de verdieping in de villa. Een tweede aanpassing is een extra 3e laag op de bestaande uitbouw in de oostgevel bedoeld voor verwarming en luchtbehandeling, de begane grond wordt een keuken en de tussen verdieping onderdeel van het museumatelier. Tenslotte is er gekozen voor een glazen entreeportaal tegen de voorgevel.

De commissie heeft waardering voor de onderzoekende houding van de architect voor deze complexe opgave. Echter, in deze fase is het voor de commissie lastig om tot een concreet advies te komen. Voor een zorgvuldige beoordeling dient de commissie inzicht te krijgen in de bouwhistorie. In verband hiermee dient er dus een historische verkenning te worden uitgevoerd. De uitkomsten daarvan vormen vervolgens het uitgangspunt voor het project. Vooruitlopend daarop vraagt de commissie aandacht voor de volgende punten:

- Een uitbreiding op de gewenste plek heeft consequenties voor de terreininrichting. De commissie vraagt zich af of de parkeerplaatsen nog wel bruikbaar zijn omdat de uitbreiding ten koste lijkt te gaan van de manoeuvreerruimte. Graag te zijner tijd een inrichtingsplan indienen;
- Er zijn twijfels over de hoofdopzet van het plan. Het getoonde resultaat is een samenvoeging van verschillende volumes. De forse nieuwe uitbreiding gaat teveel domineren en dat doet afbreuk aan de monumentale waarden van de villa en koetshuis. Dit verdient een nadere studie. Geadviseerd wordt om de oorspronkelijke villa en het oorspronkelijke koetshuis ook als zodanig herkenbaar te houden. Er wordt aandacht gevraagd voor de aansluiting van het nieuwe volume op de monumentale gebouwen. Ook wordt geadviseerd om de uitbreiding als één geheel te ontwerpen. Voor wat betreft compositie en kleur- en materiaalgebruik voor de nieuwbouw adviseert de commissie om er een eigen uitstraling aan te geven zodat er een duidelijk onderscheid komt tussen bestaand en nieuw;
- Er zijn twijfels over de nieuwe indeling van de voorgevel van het koetshuis. Het lijkt logischer om terug te grijpen naar hoe het vroeger was. Wellicht dat ook hier de historische verkenning aan kan bijdragen. Het koetshuis bestond vroeger geheel uit schoon metselwerk, dit initiatief biedt de mogelijkheid om dat weer in ere te herstellen;
- Het verhogen van de bestaande uitbreiding aan de zijgevel van het monument is niet wenselijk. De uitbreiding vormt een waardevol onderdeel van het monument. Geadviseerd wordt om een andere positie voor de technische installaties te zoeken;
- De commissie is nog niet overtuigd van het portaal aan de voorzijde van het museum. Zij vraagt zich af of dit niet in pandig opgelost kan worden. Indien het toch noodzakelijk blijkt, dan adviseert de commissie dit zo transparant mogelijk uit te voeren en qua uitstraling in samenhang met de andere uitbreiding te ontwerpen.

Conclusie: De commissie heeft waardering voor de onderzoekende houding van de architect voor deze complexe opgave maar is van mening dat het plan nog een nadere studie verdient. Er dient tevens een historische verkenning te worden uitgevoerd. Wij wensen de architect veel succes en zien een aangepast plan met vertrouwen tegemoet.

2.0 MANDAATCOMMISSIE

Dossiernummer : **2022W2545**

Locatie : **Lawickse Allee 71 in Wageningen**

Omschrijving : Het schilderen en kozijnrenovatie

Bijzonderheden : Rijksmonument

Beoordeling nr. : 2

De commissie heeft de nieuwe stukken m.b.t. het uit te voeren schilderwerk en houtherstel ontvangen en betreurt het dat er daarbij, conform het vorige advies, geen gedegen kleuronderzoek (kleurhistorisch onderzoek door een gespecialiseerd bureau) is aangeleverd. Het onderzoek van de aanvrager beperkt zich tot historisch fotomateriaal. Van oude zwart-wit foto's kunnen echter alleen verschillen tussen licht en donker worden afgelezen, maar geen kleuren worden bepaald. Uiteraard kunnen er vanuit de ervaring soms wel geloofwaardige aannames worden gedaan, vaak ook streekgebonden. Het nu voorliggende voorstel is daarin niet overtuigend, met name m.b.t. de kleur van de kozijnen, kroonlijsten en de omlijsting van de voordeur. De huidige kleurstelling (m.u.v. het reeds vernieuwde schilderwerk) is al zeker sinds 2014 aanwezig, waarbij het voor de commissie onduidelijk is of dat toen wel of niet met vergunning is uitgevoerd. Het voorliggende voorstel volgt in grote lijnen de bestaande kleurstelling, waarbij echter de ingangspartij wordt voorzien van een van de huidige kleurstelling afwijkende kleur. De voorgestelde kleurstelling van de ingangspartij (m.n. het okergeel van de omlijsting) detoneert in het gevelbeeld in combinatie met de overige kleuren. Deze wijziging van de kleurstelling van de ingangspartij in een afwijkende kleur is niet onderbouwd met gedegen kleuronderzoek en derhalve niet akkoord.

De commissie volgt voor dit rijksmonument de richtlijnen van de RCE, welke stelt:

Voor regulier onderhoud - waarbij materiaal, kleur, vormgeving, detaillering en profilering niet wijzigen - is meestal geen vergunning nodig. Gaat het om afbranden, afkrabben, oude verflagen volledig verwijderen of het aanbrengen van een nieuwe kleur of verfsoort dan is wel een vergunning nodig. Ook zijn er vanuit monumentenzorg restricties in het kleurgebruik. Een monumenteigenaar kan niet zomaar historisch lijkende kleuren kiezen. In dat geval biedt kleurhistorisch onderzoek hulp bij het maken van de juiste kleurkeuze.

In het voorliggende geval is het houtwerk in de voorgevel zo goed als kaalgehaald en wordt een voorstel gedaan voor een ander kleurgebruik. Dat vraagt daarmee dus om een kleurhistorisch onderzoek, van zowel houtwerk als pleisterwerk. In de andere gevels dan de voorgevel zou voor het houtwerk nog voldoende historisch verfpakket aanwezig moeten zijn voor een sluitend onderzoeksresultaat.

De commissie ziet bij wijziging van de kleuren graag een kleurhistorisch onderzoek tegemoet. In het geval van meer intensief houtherstel (aanscherpen en vervangen onderdelen) is tevens een overzicht (in de gevelaanzichten) van de uit te voeren werkzaamheden gewenst.

N.B.: Bij de aangeleverde stukken zaten ook een aantal details waarop een voorzetwand stond afgebeeld; deze zijn geen onderdeel van deze beoordeling en dienen in een (toekomstige) separate aanvraag te worden aangevraagd.

Conclusie: In verband met bovenstaande is de commissie van mening dat het plan nog **niet voldoet** aan Artikel 16 van de 'Erfgoedverordening Wageningen 2019'. Voor een zorgvuldige beoordeling dient er een kleurhistorisch onderzoek en een daarop gebaseerd kleurenvorstel te worden ingediend.

Dossiernummer : **2023W0451**
Locatie : **Duivendaal 2 in Wageningen**
Omschrijving : Aanbrengen van zonwering
Bijzonderheden : Gemeentelijk monument Beoordeling nr. : 1

De commissie heeft de aanvraag voor het aanbrengen van een zonwering op drie van de vier gevels van dit gemeentelijke monument ontvangen. Daarbij is het uitgangspunt om een gelijke zonwering (in uitvoering en kleur) als bij het naastgelegen pand Duivendaal 1 toe te passen. De posities van de zonweringen zijn begrijpelijk en de kleurkeuze is akkoord. Wel heeft de commissie nog enkele vragen m.b.t. de aangeleverde stukken en de uitvoering:

- Ondanks dat het, zoals vermeld, alleen om het bedieningsprincipe gaat, verwarren de hiervoor aangeleverde details van buiten-jaloezieën;
- Op blad 15 ontbreken de gegevens;
- Het kozijnhout van Duivendaal 2 is beduidend smaller dan het kozijnhout van Duivendaal 1; graag ontvangt de commissie waarheidsgetrouwe details (horizontaal en verticaal) van hoe het systeem op de kozijnen wordt aangebracht (incl. de doorvoer van de bediening);
- Op de bovendorpel van de meeste kozijnen is een gelobde loodstrook aanwezig. Deze dient behouden te blijven. Hoe wordt hier bij de bevestiging mee omgegaan?;
- Anders dan op tekening aangegeven (zie foto's) zijn de 'grote' ramen in boogvorm (achtergevel) en getript (rechter gevel) uitgevoerd. Hoe wordt hier precies mee omgegaan?

Conclusie: De commissie is van mening dat er onvoldoende beeldmateriaal voor handen is om te komen tot een verantwoorde beoordeling van het ontwerp en ziet de aanvullende gegevens graag tegemoet.

3.0 DOOR DE SECRETARIS NAMENS DE COMMISSIE BEOORDEELDE PLANNEN

Dossiernummer : **2022W1086**
Locatie : **Grebbedijk 21 in Wageningen**
Omschrijving : Het plaatsen van een PSA unit
Bijzonderheden : - Beoordeling nr. : 1

De commissie is van mening dat het ontwerp **voldoet** aan het genoemde in het beeldkwaliteitsplan.

Dossiernummer : **2022W2543**
Locatie : **Herenstraat in Wageningen**
Omschrijving : Het vervangen van de garagedeur
Bijzonderheden : - Beoordeling nr. : 4

De commissie is van mening dat het ontwerp **voldoet** aan de in de welstandsnota genoemde criteria.

Dossiernummer : **2023VP095**
Locatie : **Stationsstraat 90 in Wageningen**
Omschrijving : Aanbrengen van lichtreclame
Bijzonderheden : - Beoordeling nr. : 2

De aanvrager verzoekt de commissie het eerder verleende negatieve advies te heroverwegen. De aanvrager is van mening dat zijn gewenste reclame-uiting in veel gevallen kleiner is dan de reclame-uitingen in de directe omgeving. Ter ondersteuning heeft de aanvrager een aantal foto's in gediend van reclame-uitingen in de buurt.

De commissie wordt gevraagd om een advies uit te brengen over deze specifieke aanvraag. Daarbij geldt de Welstandsnota als toetsingskader. Elders gerealiseerde reclame-uitingen, die wel- of niet voldoen aan de gestelde criteria, vormen daarbij geen uitgangspunt. De betreffende gevel is tevens nog 'schoon' van reclame en mede daardoor is er ook geen reden om af te wijken van het gemeentelijke welstandsbeleid. In verband hiermee verwijst de commissie naar het eerder verleende advies. Conclusie: het plan **voldoet niet** aan de in de Welstandsnota genoemde criteria.

Dossiernummer : **2023W0157**
Locatie : **Havenstraat 3 in Wageningen**
Omschrijving : Het plaatsen van zonnepanelen
Bijzonderheden : -

Beoordeling nr. : **1**

De commissie is van mening dat het ontwerp **voldoet** aan de in de welstandsnota genoemde criteria.

4.0 NOTULEN VAN DE VORIGE VERGADERING

Het verslag van de vergadering van 28 februari 2023 werd akkoord bevonden.

5.0 ALGEMEEN

De volgende vergadering van de integrale commissie zal worden gehouden op 24 april 2023.
De volgende vergadering van de mandaatcommissie zal worden gehouden op 27 maart 2023.

De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit van de Gemeente Wageningen,
Namens deze,

Dhr. J. (Johan) Cornelis, secretaris